

Lietuvos Tūkstantmečio minėjimo direkcijai
prie Lietuvos Respublikos Prezidentūros
kanceliarijos

Kodas – 188709098

S. Daukanto a. 3, LT-01021 Vilnius

2009-01-20

Nr. _____

Nr. _____

Paklausimas dėl Šviečiamųjų kultūros paveldo projektų 2009 m. konkurso sąlygų

Pagal Teisinių paslaugų teikimo sutartį Nr. 22-J/2007 advokatų kontora J.Judickienė ir partneriai JUREX atstovauja VšĮ „Versmės“ leidyklos interesams.

Lietuvos Tūkstantmečio minėjimo direkcija prie Lietuvos Respublikos Prezidentūros kanceliarijos (toliau – LTMD) paskelbė Šviečiamųjų kultūros paveldo projektų 2009 m. konkursą (toliau – Konkursas). 2009 m. sausio 7 d. LTMD įsakymu buvo patvirtinti Šviečiamųjų kultūros paveldo projektų 2009 m. nuostatai (toliau – Nuostatai).

Nuostatų 5 punkte nurodyta, jog Konkursas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 971 patvirtinta Lietuvos tūkstantmečio programa (toliau – Programa), Lietuvos Respublikos Prezidento 1998 m. liepos 27 d. patvirtintais LTMD nuostatais (toliau – LTMD nuostatai), kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais. Programos 8.3. punkte išvardinti kultūros paveldo projektų prioritetai, tarp kurių paminėtas ir šviečiamųjų paveldo programų įgyvendinimas. Programos VII skyriuje Programos projektų finansavimo šaltiniai ir programos įgyvendinimo kontrolė 11 punkte nurodyta, kad Programos projektai pateikiami, vertinami ir remiami, už juos atsiskaitoma teisės aktų nustatyta tvarka, atsižvelgiant į Programos 12 punkte numatytus finansavimo šaltinius. Pagal Programos 12 punktą finansavimo šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšos, Europos Sąjungos paramos lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos. Numatomas lėšų poreikis pateiktas Programos 1, 2 ir 3 prieduose. LTMD nuostatų 5.1.4. punkte įtvirtintos LTMD teisės, *inter alia* organizuoti konkursus Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimo programoms, renginiams, leidiniams.

Daugiau teisės normų, reglamentuojančių Konkurso vykdymo procedūras, aukščiau paminėtuose teisės aktuose nėra. Lieka neaišku, ką konkrečiai LTMD turėjo omenyje Nuostatuose nurodydama, jog Konkursas vykdomas vadovaujantis ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, tačiau nagrinėjamu atveju vienintelis kitas taikytinas teisės aktas galėtų būti nebent Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (toliau – Civilinis kodeksas), konkrečiai Civilinio kodekso 6.947 – 6.952 straipsnių nuostatos, reglamentuojančios viešą konkursą. Visgi minėtose teisės normose taip pat nėra detalizuojamas viešo konkurso sąlygų turinys.

Dėl tos priežasties darytina išvada, jog Konkursas iš esmės organizuojamas ir vykdomas remiantis Nuostatais.

VšĮ „Versmės“ leidykla (toliau – Leidykla) yra suinteresuota dalyvauti Konkurse ir pateikti paraišką atitinkamam projekto finansavimui gauti, tačiau išanalizavus Nuostatose įtvirtintas Konkurso sąlygas Leidyklai kyla pagrįstų abejonių dėl skelbiamo Konkurso sąlygų aiškumo, paties Konkurso skaidrumo.

Organizuojant viešus konkursus, taip pat viešųjų pirkimų konkursus, vykdomus pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą (toliau – *Viešųjų pirkimų įstatymas*), organizuojamo konkurso dokumentuose paprastai yra išsamiai pateikiama visa informacija apie konkurso sąlygas ir procedūras. Šio reikalavimo tinkamas įgyvendinimas, pasireiškiantis detalios ir išsamios informacijos pateikimu konkurso dokumentuose, užtikrina viešo konkurso procedūrų vykdymo sąžiningumą, skaidrumą ir teisėtumą.

Itin abstraktus daugumos Konkurso sąlygų išdėstymas Konkurso dokumentuose, panašaus pobūdžio konkursams įprastų sąlygų (pavyzdžiui, galimybės teikėjui pateikti pretenziją apie tariamą savo teisėtų interesų pažeidimą, vokų su paraiškėmis atplėšimo procedūros reglamentavimo) nebuvimas Nuostatuose padidina nepagrįsto ir diskriminuojančio projektų vertinimo riziką, sudaro prielaidas nesąžiningo ir neteisėto Konkurso rezultato ir jo nugalėtojo paskelbimui.

Ypatingai atkreiptinas dėmesys į tai, jog Nuostatuose itin minimaliai ir abstrakčiai reglamentuojamas Konkursui pateiktų paraiškų vertinimas, kas yra esminė kiekvieno organizuojamo konkurso stadija, nuo kurios priklauso kurio projekto teikėjas yra skelbiamas konkurso laimėtoju ir įgyja teisę pasirašyti sutartį su konkurso organizatoriumi. Šiuo atveju tokios teisės įgijimas faktiškai reikštų finansavimo gavimą šviečiamajam Lietuvos kultūros paveldo projektui.

Nuostatų 26 punkte įtvirtinta, jog Konkursui pateiktų paraiškų nagrinėjimo, vertinimo ir palyginimo procedūras atlieka LTMD Ekspertų komisija nedalyvaujant pasiūlymus pateikusiems tiekėjams. Nuostatų 28 punkte nurodyta, jog vertinant projektus, atsižvelgiama į temos aktualumą, naujumą, pasirinktos projekto formos originalumą bei jos tinkamumą rezultatui pasiekti, anksčiau LTMD finansuotų projektų rezultatus.

Konkurso organizatorius nesiremia jokiais objektyviais paraiškų vertinimo kriterijais, Nuostatuose nėra išaiškinta, kaip reikėtų traktuoti sąvokas temos aktualumas, naujumas, projekto formos originalumas bei jos tinkamumas rezultatui pasiekti. Darytina išvada, jog šių sąvokų interpretavimas visiškai priklausys nuo subjektyvaus LTMD Ekspertų komisijos vertinimo.

Aiškių Konkurso paraiškų vertinimo kriterijų bei detalizuotos vertinimo tvarkos nebuvimas suteikia galimybę Konkurso organizatoriui manipuluoti pateiktų pasiūlymų vertinimo klausimais, neskaidriai ir nesąžiningai vykdyti organizuojamo Konkurso procedūras.

Taikant Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies analogiją, manytina, jog pagrindinių viešųjų pirkimų principų taipogi turėtų būti laikomasi ir organizuojant bei vykdamant viešąjį konkursą, t.y. konkurso organizatorius privalo užtikrinti, kad atliekant konkurso procedūras ir nustatant laimėtoją būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.

LTMD organizuojamo Konkurso tikslas pagal Nuostatų 2 punktą yra finansiškai remti šviečiamuosius Lietuvos kultūros paveldo projektus, skirtus Lietuvos tūkstantmečio jubiliejui pažymėti, tačiau tuo pačiu neturi būti paneigti ir tokie tikslai, kaip tinkamos valstybės finansų politikos įgyvendinimas, konkurencijos skatinimas, siekis, kad viešų konkursų būdu iš valstybės biudžeto skiriamos lėšos kultūros, meno, mokslo ir kitiems projektams būtų naudojamos racionaliai.

LTMD yra valstybės biudžetinė įstaiga, kurios steigėja – Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija.

LTMD interneto svetainėje (<http://www.lietuvai1000.lt/ltmd.htm>) nurodoma, jog LTMD visomis savo rengiamomis programomis bei remiamais projektais siekia aktualizuoti Valstybės ir tautos savimonei svarbų kultūros paveldą; skatinti tautos ateičiai reikšmingus kultūros projektus; taip pat padėti šia proga reprezentuoti Lietuvos visuomenę, jos kultūrą ir istoriją užsieniui. Jos pagrindinis tikslas yra rengti ir periodiškai atnaujinti Lietuvos tūkstantmečio programą, kurią tvirtina Lietuvos vardo tūkstantmečio

valstybinė komisija; organizuoti jos projektus ir koordinuoti bendradarbiaujant su kitomis Lietuvos institucijomis įgyvendinamus darbus.

Neteigiame, jog LTMD sąmoningai Šviečiamųjų kultūros paveldo projektų 2009 m. nuostatuose įtvirtino labai abstrakčias Konkurso sąlygas, ypatingai Konkursui pateiktų paraiškų nagrinėjimo, vertinimo ir palyginimo procedūrų reikalavimus. Tačiau esant tokiam abstrakčiam Konkurso sąlygų teisiniam reglamentavimui negalime objektyviai įvertinti savo galimybių dalyvauti Konkurse. Todėl atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, kreipiamės į Jus prašydami:

- paaiškinti Šviečiamųjų kultūros paveldo projektų 2009 m. nuostatų sąlygas dėl Šviečiamųjų kultūros paveldo projektų 2009 m. konkursui pateiktų paraiškų vertinimo, t.y. apibrėžti ir detalizuoti Nuostatų 28 punkte nurodytus kriterijus bei
- informuoti kokiomis teisinėmis priemonėmis teikėjas galės ginti su jo dalyvavimu Konkurse susijusias teises ir teisėtus interesus esant tokių teisių ir teisėtų interesų pažeidimui.

PRIDEDAMA: išrašas iš teisinių paslaugų teikimo sutarties.

Advokatė

Jurgita Judickienė